

Kadrina valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu protokoll

Kuupäev: 04.03.2024

Aeg: 18.00-19.49

Koht: Kadrina Vallavalitsus (aadress Rakvere tee 14, Kadrina alevik)

Osalejad:

Aivar Aruja, Kadrina vallavalitsuse ehitusspetsialist

Merje Verhovitš, Kadrina vallavalitsuse eriplaneeringu projektijuht

Heiki Kalberg, eriplaneeringu koostamise konsultant (AB Artes Terrae OÜ)

Alar Noorvee, KSH läbiviija (OÜ Alkranel)

Avalikkus-veebis oli 21 osalejat, kohapeal registreerimislehe alusel 24 osalejat

Päevakord:

A. Aruja avas koosoleku, andis ülevaate, mitmele koostöötegijale ja kaasatavatele saadeti kirjad avaliku väljapaneku kohta, millises etapis hetkel ollakse.

M. Verhovitš andis ülevaate päevakavast ning tutvustas Kliimaministeeriumi koostatud slaide taastuenergia kasutusele võtmisest.

H. Kalberg tutvustas eriplaneeringu koostamise etappe, eesmärki ja esmase eelvaliku põhjal välja tulnud kolme ala.

A. Noorvee tutvustas KSH eesmärke ja programmis esitatut, hinnatavaid mõjuvaldkondi ja tegemisel olevaid uuringuid.

H. Kalberg tutvustas avaliku väljapaneku tulemusi.

Arutelu ja küsimused:

H. Eenok (Eesti Metsa Abiks MTÜ) avaldas arvamust, et tuulikud peaksid asuma linnukaitsealast kaugemal kui elamutest.

A. Noorvee selgitas, millised suunised on Keskkonnaamet andnud.

A. Aruja selgitas, et hetkel ollakse programmi koostamise staadiumis, mistõttu pole veel konkreetseid vastuseid.

H. Eenok märkis, et tema teada pole KSH-s ilmnenu olulise negatiivse mõju tõttu projektid teostamata jäetud.

J. Reisner soovis teada, millised võimalused on tuulikute seiskamiseks.

A. Noorvee selgitas, kuidas mudeldamise ja programmeerimisega saab varjude tekkimist vältida.

J. Reisner tundis huvi, kas sellised olukorrad ka reaalselt olemas.

I. Aps (TMV Green OÜ) kinnitas, et sellised arendused on reaalselt olemas.

A. Noorvee märkis, et maailmas on arendatud tuulikute ümbruses linnustiku peletamist, võimalik on mõne minutiga tuulikud seisma panna.

I. Aps selgitas, kuidas prognoositakse tuulikute töötunde.

K. Lindam (veebis) soovis teada, miks Kliimaministeeriumiga nii vähe koostööd tehakse.

H. Kalberg selgitas, et Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ alusel on kehtestatud, millistel juhtudel asutustega koostööd tehakse.

A. Aruja lisas juurde, kes on eriplaneeringu menetluses kaasatavateks määratud.

I. Hein (Eesti Metsa Abiks MTÜ) soovis teada, miks tehakse kehtiva üldplaneeringuga vastuolulist eriplaneeringut.

A. Aruja selgitas, et algatatud on uue üldplaneeringu koostamine, eelmine üldplaneering on aastast 2005. Mõjusid arvestatakse nii eriplaneeringus kui üldplaneeringus.

I. Hein märkis, et nii kaua kuni pole kehtestatud uus üldplaneering, on kehtiv olemasolev.

A. Aruja selgitas, et eriplaneeringu koostamisel lähtutakse uuest üldplaneeringust.

I. Hein palus kujutada ette tuuliku Viitna kõrtsist kilomeetri kaugusel.

A. Aruja selgitas, et antud etapis on veel vara rääkida tuulikute kaugusest Viitna kõrtsist. Hetkel alles hakatakse kolmel alal uurima, millistel tingimustel tuuliku rajada saab.

I. Hein soovis teada, milline on mõju turismiettevõtetele.

A. Aruja tuletas meelde, et ollakse alles uuringute tegemise faasis.

I. Hein andis teada, mida arvati roheenergeetika debatil tuuleparkide rajamisest Lahemaa rahvusparki kõrvale.

A. Aruja tuletas meelde, et uuringud on alles tegemisel, liiga vara on rääkida konkreetsetest lahendustest.

I. Hein viitas Päevalehe 2011. a artiklile seoses tuulikutega.

A. Aruja selgitas, et täpsem info tuuliku kauguse kohta tuleb protsessi käigus.

J. Reisner soovis teada, mida tähendab, et Kadrina vald panustab tuuleenergeetikasse.

A. Aruja selgitas, et panustamine ei tähenda, et asi kindlasti teoks saab.

I. Aps selgitas, millistest aladest arendajad on huvitatud.

A. Aruja selgitas, et eriplaneeringus seatakse tingimused kolmele alale ja ka hiljem võib tekkida arendajaid, kes nendest aladest huvitatud.

I. Hein selgitas, miks tuulikulabadega pihta saanud lindude seire tegemine ei anna adekvaatset infot.

V. Kalind soovis teada, kas keegi elaks 1000 m kaugusel tuulikust.

A. Noorvee ei välistanud elamist 1000 m kaugusel, sest müra peab vastama piirnormidele.

I. Hein võrdles maanteelt ja tuulikult tulevat müra ning leidis, et Maailma Tervishoiuorganisatsiooni poolt on seatud mürale rangemad piirnormid kui Eestis hetkel kehtivad.

A. Noorvee leidis, et lähtuma peab Eestis kehtivast õigusruumist.

A. Aruja leidis, et tuleks teada saada kogukonna arvamus, sest siiani on arvamust avaldanud ainult asutused.

A. Laaneots andis teada, et sai potentsiaalsetele alale jääva maaomanikuna programmi avalikust väljapanekust teada alles siis kui see oli juba lõppenud.

M. Verhovitš selgitas, et otsus kaasata potentsiaalsetele aladele jäävaid maaomanikke tehti pärast programmi avaliku väljapaneku lõppemist, mistõttu potentsiaalsetele aladele jäävad maaomanikud said teate avalike arutelude toimumisest. Samuti on käimasolevate uuringute tulemusel võimalus, et alade ulatus muutub väiksemaks.

A. Laaneots soovis teada, kuidas saab eriplaneeringu detailsest etapist loobuda kui aladele jäävad erinevad maaomanikud, kellega on vaja suhelda.

H. Kalberg selgitas, milline on olnud seni eriplaneeringu protsess, mh kolme potentsiaalse ala välja selgitamine. Kui detailset osa ei tehta, siis kui tehtud on uuringud ja mõjuhindamine, saab kaardile kanda konkreetseid tuulikute asukohad, liinid ja teed (täpid ja jooned). Kaasatakse eelvalikualadele jäävaid isikuid.

A. Aruja lisas juurde kaasamisega seoses, et ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist on tulnud erinevaid seisukohti, kui ulatuslikult tuleb sellises etapis kaasata. Seadusest tulevalt ei olnud sellises etapis kohustust kaasata potentsiaalsetele aladele jäävaid maaomanikke. Võrdluseks tõi ka üldplaneeringu, kus kaasatakse isikuid alles siis kui nende maadele seatakse mingid piirangud.

H. Peeters (Sunly Wind OÜ) mainis, et eelnevalt oli juttu, kas keegi oleks nõus elama 1000 m kaugusel tuulikust, et tema maakodu asub tuulikust 600 m kaugusel.

H. Eenok lisas, et edukas kaasamine võimaldab välja selgitada, milliseid võimalikke häiringuid peavad kohalikud elanikud enda heaolu seisukohast kõige olulisemaks.

I. Hein viitas riigikohtu seisukohale seoses teavitamisega.

A. Aruja tuletas veelkord meelde, et hetkel veel ei planeerita tuulikuid.

A. Noorvee selgitas, et maaomanikke on teavitatud ja pärast programmi avaliku väljapaneku lõppemist ning avalikke arutelusid saab programmi teha veel täiendusi ja alles siis kui programm on piisav, pannakse lõplik versioon valla kodulehele.

I. Hein märkis, et avalik arutelu on avaliku väljapaneku jooksul tulnud arvamuste osas.

A. Noorvee selgitas, et see ei tähenda, et avalikul arutelul ei saa lisaettepanekuid teha.

A. Aruja märkis, et ka valla veebilehel on see märges, et avalikul väljapanekul esitatud arvamuste ja vastuste tabel võib veel täieneda.

A. Suurkaev (*veebis*) märkis, et joone ja täppe ei pruugi kaardile tekkida.

A. Aruja nõustus sellega, sest pole teada kogukonna huvid.

A. Pulver märkis, et elab 1,3 km kaugusel tuulikust, kus on tunda madalsageduslik müra, mis on kohati häiriv. KSH alusel ei tohiks seda olla.

H. Kalberg tundis huvi, kas seda madalseguslikku müra on ka mõõdetud.

A. Pulver vastas, et ei ole mõõdetud.

H. Kalberg selgitas, et ka madalsageduslikul helil on seatud piirväärtused.

I. Hein väitis, et valla vastuses Eesti Metsa abiks MTÜ kirjalikule arvamusele on puudu viide, kus Soomes tehtud uuringuga tutvuda saab.

A. Noorvee vastas, et KSH aruandes kindlasti on viited ja selgitas infraheli erinevusi.

A. Altermann märkis, et Tirbiku külas enamus maaomanikke ootavad tuulikuid sinna piirkonda.

R. Kärkla soovis teada, millised on müranormid 500–600 m kaugusel tuulikust.

A. Noorvee selgitas, millised on müra piirväärtused ja sihtväärtused ja kuidas see sõltub tuulikute paigutusest.

J. Reisner soovis teada, mitu maaomanikku Tirbiku külas toetavad tuulikute rajamist.

A. Altermann selgitas, et täpset arvu on raske öelda.

J. Reisner leidis, et tuulikute mõjuväljas olevate inimeste hulk on suurem.

A. Aruja tegi kõigile üleskutse avaldada oma arvamust ja selgitas, kuidas volikogu jõuab lõpliku otsuse tegemiseni.

J. Reisner soovis teada, millises juriidilises olukorras volikogu on otsuse tegemisel.

H. Kalberg selgitas, millised võimalused on volikogul otsuse tegemisel.

J. Reisner selgitas, millisel seisukohal on volikogus opositsioon ja koalitsioon.

A. Aruja selgitas, et enne otsuse vastuvõtmist peab sellele eelnema kaalutlusotsus.

J. Reisner selgitas volikogu tööd.

A. Aruja selgitas, mis eelneb enne volikogu istungit. Protsess on väga pikk, mille jooksul võimalus kaasa mõelda.

I. Hein leidis, et tal ka võimalus vald kohtusse kaevata kui oleks maaomanik ja arvestaks kehtivat üldplaneeringut.

H. Kalberg selgitas, kuidas eriplaneeringuga saab muuta üldplaneeringut ja maakonnaplaneeringut.

A. Aruja selgitas, kuidas eriplaneeringu kehtestamisele järgneb vastava muudatuse sisse viimine üldplaneeringusse.

I. Hein leidis, et lähtuda tuleb põhiprintsiipidest ning planeerimisprotsess peab eelkõige parendama kohaliku kogukonna tingimusi.

A. Aruja selgitas, et eriplaneeringuga selgitatakse välja kohaliku kogukonna seisukohad.

H. Kalberg täpsustas, et planeerimisseaduse § 109 kirjeldab volikogu tegevust otsuse tegemisel.

A. Altermann soovis teada, kas tuulikute vastu olev valimisliit austab ka neid tulemusi, mis kinnitavad, et tuulikuid sellele alale saab rajada.

J. Reisner vastas, et nende valimiseelne lubadus on, et nad ei toeta tuulikute rajamist Kadrina valda.

A. Noorvee selgitas, et Soome uuringu viide on valla veebilehel arvamuste-vastuste tabelis ikkagi olemas ning igasugune energiatootmine toob mingid keskkonnamõjud.

I. Hein märkis, et tuulikuga võib kaasneda õlilekked.

I. Aps märkis, et arendajad plaanivad tuuliku kõrguseks 260-280 m.

I. Hein uuris, millised on labade mõõtmed.

I. Aps vastas, et 85 m.

A. Aruja tänas kohalolijaid ning lõpetas koosoleku.

Protokollis Merje Verhovitš